

Dosarul nr. 3r-170/23
2-22060466-01-3r-28062023

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (jud: V. Harpacov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: A. Mironov, L. Caraianu, D. Fujenco)

DECIZIE

04 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecătorul

Judecători:

Aliona Miron

Mariana Pitic

Ion Malanciuc

examinând recursul depus de Primarul satului Tomai, Topciu Fiodor, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea Oficiului Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului Sătesc Tomai, Primarului satului Tomai, Societatea cu Răspundere Limitată „Legal Grup” cu privire la anularea p. 3 din decizia Consiliului Sătesc Tomai nr.7/7 din 19.11.2020 și a deciziei Consiliului sătesc Tomai nr. 2/7.11 din 24.03.2022, ca fiind ilegale și constatarea nulității contractelor de acordare a asistenței juridice,

împotriva încheierii din 11 aprilie 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Primarul satului Tomai, Topciu Fiodor împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central,

a c o n s t a t a t :

La 29 aprilie 2022, Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului sătesc Tomai, Primarului sat. Tomai, SRL „Legal Grup” privind anularea pct. 3 al deciziei Consiliului sătesc Tomai nr. 7/7 din 19.11.2020 „Privind examinarea notificării CS Oficiul Comrat cu nr. 1304OT5-569 din 05.11.2020 privind ilegalitatea deciziei consiliului nr. 6/6.11 din 28.09.2020”, ca fiind ilegală, anularea deciziei Consiliului sătesc Tomai nr. 2/7.11 din 24.03.2022 cu privire la „Analiza cererilor, sesizărilor, demersurilor și scrisorilor”, ca fiind ilegală și constatarea nulității contractelor de acordare a asistenței juridice nr. 11 din 11.02.2021, a contractului nr. 50 din 15.04.2021, înregistrat la trezoreria teritorială a Ministerului Finanțelor cu nr.2021-0000000385 din 23.04.2021 și a contractului nr. 40 din 01.04.2022, înregistrat la trezoreria teritorială a Ministerului Finanțelor cu nr.2022-0000000347 din 07.04.2022.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2022 a judecătoriei Comrat, sediul Central, a fost admisă acțiunea de contencios administrativ a Oficiului Teritorial Comrat al

Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Tomai, Primarul sat. Tomai, SRL „Legal Grup”.

S-a anulat pct. 3 al deciziei consiliului sătesc Tomai nr.7/7 din 19.11.2020 „Cu privire la examinarea notificării CS Oficiul Teritorial Comrat cu nr. 1304OT5-569 din 05.11.2020 cu privire la ilegalitatea deciziei consiliului nr.6/6.11 din 28.09.2020”, decizia consiliului sătesc Tomai nr.2/7.11 din 24.03.2022 privind „Examinarea cererilor, sesizărilor, demersurilor și scrisorilor ”, ca ilegale.

S-a stabilit ilegalitatea actelor administrative și anume: a contractului de acordare a serviciilor juridice nr. 11 din 11.02.2021, încheiat între SRL „Legal Grup” și Primăria sat. Tomai, a contractului de achiziționare a serviciilor nr. 50 din 15.04.2021, încheiat între SRL „Legal Grup” și Primăria sat. Tomai, înregistrat în trezoreria teritorială a Ministerului Finanțelor cu nr.2021-0000000385 din 23.04.2021, a contractului de achiziționare a serviciilor nr. 40 din 01.04.2022, încheiat între SRL „Legal Grup” și Primăria sat. Tomai, înregistrat în trezoreria Ministerului Finanțelor nr. 2022- 0000000347 din 07.04.2022.

La 05 decembrie 2022, Primarul sat. Tomai, Topciu Fiodor a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei decizii noi de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 11 aprilie 2023 a Curții de Apel Comrat s-a declarat inadmisibil apelul declarat de Primarul sat. Tomai, Topciu Fiodor împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2022 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, pe motiv că, motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin.(2) din Codul Administrativ.

La 18 mai 2023 Primarul satului Tomai, Topciu Fiodor, a depus recurs împotriva încheierii din 11 aprilie 2023 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei încheieri noi prin care să fie acceptată spre examinare cererea de apel.

În motivarea recursului a invocat că nu a recepționat hotărârea motivată, motiv din care nu a depus motivarea apelului.

A mai indicat că instanța de apel urma să expedieze în adresa apelantului/recurentului o încheiere, notificare, prin care să-i acorde termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume pentru a depune motivarea cererii de apel.

Examinând recursul în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Potrivit art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Totodată, în sensul art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător

prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 233 din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ reglementează condițiile de formă și conținut față de cererea de apel și prin urmare față de cererea de recurs.

Așadar, prin prisma dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. d) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ, coroborate cu prevederile art. 241 alin. (3) și art. 242 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit.

Concomitent, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ, potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul de judecată menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termen, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Conform art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d)

notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Din actele cauzei cert rezultă că, încheierea Curții de Apel Comrat împotriva căreia este îndreptată calea de atac datează cu 11 aprilie 2023 (f.d. 135-137). Conform avizului de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 141), încheierea din 11 aprilie 2023 a Curții de Apel Comrat, a fost recepționată de către Primarul satului Tomai, Topciu Fiodor, la data de 18 aprilie 2023, ceea ce denotă că încheierea judecătorească a fost notificată recurentului.

Cele menționate supra, atestă faptul că termenul de 15 de zile prevăzut la art. 242 din Codul administrativ, pentru exercitarea căii de atac recursul, a început să curgă din data de 19 aprilie 2023, ziua imediat următoare de la data notificării încheierii instanței de apel, și a expirat la 03 mai 2023, aceasta fiind ultima zi în care recurentul a fost în drept să depună recursul.

În pofida celor enunțate, recurentul nu s-a conformat prevederilor legale și a depus cererea de recurs la 18 mai 2023 (f.d. 148), după expirarea termenului legal și fără a solicita repunerea acestuia în termen, fiind aplicabilă, la caz, sancțiunea procedurală, prevăzută de art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, întrucât termenul de recurs prevăzut la art. 242 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință declararea recursului ca inadmisibil.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Din cele constatate rezultă că, culpa depunerii peste termenul stabilit de lege a recursului, se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurentului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar

cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

Drept urmare a celor expuse, soluția de declarare a recursului depus de Primarul satului Tomai, Topciu Fiodor, drept inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Primarul satului Tomai, Topciu Fiodor, ca inadmisibil.

Conform art. 243 alin. (1), lit. a) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Recursul depus de Primarul satului Tomai, Topciu Fiodor, se declară inadmisibil.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Aliona Miron

Judecători

Mariana Pitic

Ion Malanciuc